

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

2026
29.10.2018

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea articolului 33 din Legea educației naționale nr. 1/2011*, inițiată de doamna deputat USR Cristina Ionela Iurișniți împreună cu un grup de parlamentari USR, PSD, PMP, PNL, ALDE, Neafiliați, independenți (**Plx. 414/2018**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 33 din *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, cu două alineate noi, alin. (5¹) și (5²), propunându-se următoarele:

- elevii din învățământul profesional, tehnic și dual, cu vârsta peste 16 ani să poată încheia, la cerere, un contract de muncă part-time cu operatorul economic care are în derulare un parteneriat în învățământul profesional dual;
- absolvenții care au beneficiat de formare în învățământul profesional tehnic și dual să încheie prioritar un contract de muncă cu agentul economic pe o perioadă minim egală cu cea a școlarizării.

II. Observații

1. Semnalăm că în cuprinsul art. 13 din *Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, există prevederi legale ce reprezintă regula generală în materie, respectiv:

„(1) *Persoana fizică dobândește capacitate de muncă la împlinirea vârstei de 16 ani.*”

(2) *Persoana fizică poate încheia un contract de muncă în calitate de salariat și la împlinirea vârstei de 15 ani, cu acordul părinților sau al reprezentanților legali, pentru activități potrivite cu dezvoltarea fizică, aptitudinile și cunoștințele sale, dacă astfel nu îi sunt periclitate sănătatea, dezvoltarea și pregătirea profesională.*

(3) *Încadrarea în muncă a persoanelor sub vârsta de 15 ani este interzisă.*

(4) *Încadrarea în muncă a persoanelor puse sub interdicție judecătorească este interzisă.*

(5) *Încadrarea în muncă în locuri de muncă grele, vătămătoare sau periculoase se poate face după împlinirea vârstei de 18 ani; aceste locuri de muncă se stabilesc prin hotărâre a Guvernului”.*

Prin conținutul alin. (5¹) al art. 33 din inițiativa legislativă se instituie o regulă specială în materie, și anume dreptul elevilor din sistemul de învățământ profesional, tehnic și dual cu vârsta de peste 16 ani de a fi parte într-un contract individual de muncă, mai exact *„un contract de muncă part-time cu operatorul economic care are în derulare un parteneriat în învățământul profesional dual”.*

Conform *Codului muncii*, orice persoană fizică, de la împlinirea vârstei de 16 ani, indiferent de nivelul sau specializarea studiilor, dobândește capacitate de muncă. Asta înseamnă că poate încheia, în nume propriu, un contract individual de muncă.

Atunci când se dorește a fi instituită o normă specială, aceasta trebuie să aibă un regim derogator de la norma generală.

Potrivit dispozițiilor art. 25 din *Legea nr. 24/2000*¹, *„În cadrul soluțiilor legislative preconizate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și noțiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite”.* Prin urmare, noțiunile *„contract part-time”* și *„parteneriat”* ar fi trebuit definite în cazul în care au alt înțeles decât cel încetățenit, iar în caz contrar, pentru înțelegerea lor corectă recomandăm a se face trimitere la normele ce le consacră.

În același timp, raportat la art. 36 alin. (2) din *Legea nr. 24/2000*, este interzisă folosirea neologismelor dacă există un sinonim de largă răspândire în limba română. Atragem atenția că în *Codul muncii* se folosește noțiunea de *„contract individual de muncă cu timp parțial”*.

Apreciem că soluțiile normative propuse nu respectă regulile de claritate ale normelor juridice, respectiv modul în care este formulat alin. (5¹) al art. 33 din cuprinsul inițiativei legislative, respectiv *„ (...) pot să încheie, la cerere, un contract de muncă (...)”* poate naște confuzii, conducând la ideea că operatorul economic, în baza simplei manifestări de voință a elevului, ar fi obligat să încheie contractul de muncă cu timp parțial cu acesta din urmă. Această ipoteză

¹ privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. republicată. cu modificările și completările ulterioare..

crează aparența unei potențiale încălcări a art. 45 din *Constituția României*, ce garantează „*Accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora în condițiile legii (...)*”. Astfel, tot ceea ce oferă mai mult decât o vocație elevului din sistemul de învățământ profesional, tehnic și dual, îngreșește libertatea operatorului economic garantată prin *Constituție*, precum și *principiul libertății contractuale*.

De asemenea, conform art. 16 alin. (1) din *Codul Muncii* „*Contractul individual de muncă se încheie în baza consimțământului părților, în formă scrisă, în limba română, cel târziu în ziua anterioară începerii activității de către salariat. Obligația de încheiere a contractului individual de muncă în formă scrisă revine angajatorului*”. Prin urmare, pentru a se naște în mod valabil, trebuie să existe consimțământul ambelor părți liber exprimat la încheierea contractului individual de muncă.

2. Menționăm că includerea unei obligații prin care absolvenții ar trebui să încheie un contract individual de muncă cu operatorii economici, echivalent cu perioada de școlarizare, ridică probleme de constituționalitate în ceea ce privește libertatea muncii, conform prevederilor art. 41 alin.(1) din *Constituția României, republicată*, transpus în prevederile art. 3 din *Legea nr. 53/2003*. De asemenea, o astfel de prevedere ar putea intra în conflict cu principiile de drept și normele juridice în legătură cu echilibrul contractual și clauzele abuzive, în condițiile imprevizibilității circumstanțelor viitoare în care se va încheia și derula un raport de muncă la 3 ani de la încheierea contractului de practică.

Semnalăm că trebuie avut în vedere faptul că elevii care se înscriu în învățământul profesional, inclusiv dual, sunt minori, cu vârsta de 14-15 ani, fiind, în principal, absolvenți de clasa a VIII-a, care continuă învățământul obligatoriu în învățământul profesional, inclusiv dual. Pentru acești elevi contractul este semnat de un părinte, care ar fi nevoit să își asume astfel de obligații în numele unui minor, care la sfârșitul contractului, major fiind, are dreptul să-și afirme propriile opțiuni ce se pot schimba în această perioadă (proces firesc la această vârstă, care nu poate fi îngreșit sub constrângerea unor astfel de clauze, cu atât mai mult cu cât învățământul profesional se suprapune cu învățământul obligatoriu).

Opinăm că orice clauze contractuale care limitează sau constrâng, în orice fel, libertatea muncii, cu atât mai mult în cazul contractelor de practică semnate de către părinte/tutore/susținător legal în numele elevului minor, sunt nule de drept. În consecință, în baza principiilor de drept și a reglementărilor anterior menționate, astfel de clauze sunt atacabile în justiție atât de către elev, odată ajuns major în preajma absolvirii, cât și de părintele obligat să restituie contravaloarea cheltuielilor pentru prestațiile operatorului economic partener de practică.

De asemenea, reglementările actuale privind admiterea în învățământul dual oferă o mare libertate în stabilirea probelor de admitere pe baza cerințelor operatorilor economici, facilitând, astfel, selectarea unor candidați apti și

motivați pentru a dobândi o calificare urmată de un loc de muncă. Exemplele de bună practică au evidențiat că, printr-o implicare deosebită a firmelor în promovarea ofertei, selecția candidaților, calitatea formării practice și o bună colaborare cu școala, s-a reușit asigurarea unei rate mari de angajare a absolvenților, fără constrângerea unor clauze contractuale în acest sens.

Totodată, textul inițiativei legislative este ambiguu și nu explicitează concret conceptul de prioritizare.

3. Cu privire la *Expunerea de motive*, semnalăm că nu reiese în mod clar din datele statistice aduse în susținerea prezentei propuneri legislative că persoanele vizate de măsura ce se dorește a fi promovată, și anume tinerii cu vârsta de cel puțin 16 ani, aflați în cursul studiilor de învățământ profesional, tehnic și dual, precum și absolvenții unor asemenea studii întâmpină dificultăți în integrarea în câmpul muncii.

De asemenea, pentru respectarea exigențelor de tehnică legislativă, semnalăm că intervenția preconizată constă doar în completarea art. 33 din *Legea nr. 1/2011*, prin introducerea a două noi alineate, nu și în modificarea sa.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ
PRIM-MINISTRU

Domnului deputat **Nicolae-Liviu DRAGNEA**

Președintele Camerei Deputaților